

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			

Az utolsó órák.

Zombor, 1908. május 11.

A vármegyei háziipari kiállítás megnyitásától még csak egy nap választ el bennünket.

Az utolsó idők lázát látjuk munkálkodni a kiállítás termeiben. A kulai szalag- és posztógyár még csak szombaton látott dolgához. A szabadkaiak csak tegnap kezdték kibontogatni ládáikat, hogy értékes tartalmát a rendelkezésükre bocsátott helyen tetszetősen és érvényesülőleg elrendezzék.

De a rendező bizottság tagjai sem pihenhetnek még. Az önkritika itt láttat egy bántó hiányfoltot, ott vetet észre mostohás halmozottságot, amin segíteni kell. Itt a harmonikus színhatás elve követel változtatást, ott jobb megvilágítás után eped egyik vagy másik tárgy. Még a kész termekben is kopog a kalapács, költözködnek a tárgyak.

Ez önkritika gyakorlásában is példásan elüljár a kiállítás lelke, Fernbach Károlyné ő méltósága. Mint a szerető anya féltő gondossággal mustrálja kiöltötött gyermekét, min akadhatna még

fenn az idegen szem, mely szeretet nélkül szegzi majd rá tekintetét: aggodalmas lelkiismeretességgel szedi apróra a kiállítást, fürkészi át újra meg újra minden zegét-zugát, hogy majdan egészében és részleteiben hatásosan fessen és jóindulatu elnézés nélkül is kivívja az elismerés palmaágát.

Mi, akik az eszme megszülemlése pillanatától fogva láttuk a törhetetlen lelkesedést és a szívós céltudatosságot az előkészületekben és a cselekvés pillanataiban; mi, kik áthatva a gondolat megvalósulásának messzeható szociális jelentőségétől hasonló lelkesedéssel és céltudatossággal szegődtünk az ügy munkatársaivá: jóleső meglepéssel látjuk a mű sikerültét és örömmel nyújtjuk a hónapok óta tartó idegfeszítő munkáért a tőlünk telő egyetlen, de nem utolsó értékű jutalomdíjat, az elismerés hervadhatatlan koszoruját.

A siker teljes külső és belső, alaki és tartalmi tekintetben egyaránt. A laikus előtt, ki itt is esztétikai érzésének kielégítését keresi első sorban és legfőképen, gyönyörű panoráma nyílik meg a kiállításban. A formák szépsé-

gében, a színek harmóniájában szinte tobzódhatik a rávágó lélek. Változatoság és gazdagság fogadja mindenben.

Még nagyobb a kiállításnak tartalmi, belső értéke. Vármegyei háziiparunk oly magas színvonalon mutatkozik be, mely kiállja a versenyt bármely kulturnép háziiparával, akár a diszitó motívumok eredetisége és gazdagsága, akár az alkalmazásukban megnyilvánuló természetes és egészséges műizlés, akár a kidolgozás finomsága dolgában. Nem habozunk kimondani, hogy ha a művelt külföldnek volna ily munkaerőforrása, a munkáskezek nem a szegénységüket takargatnák munkájukkal, mint nálunk, hanem biztos piac számára dolgoznának gond nélkül és boldogan.

Ennek napfényre hozataláért nem lehetünk eléggé hálásak a kiállítás tervezői iránt és hisszük, hogy Sztéryni József kereskedelmi államtitkár saját szemével tudomást és meggyőződést szerezvén e háziiparunkban rejlő kiaknázatlan kincsekről, más illetékes tényezőkkel kezelt fogva módját tudja majd ejteni, hogy e kincsek ne heverjenek holt tőkeként házi használatra, hanem nagyobb közüle-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Drága.

Irta: **Dr. HANNIG GYÖRGYNÉ.**

Drágának hívták, ott nőtt fel a cigánysoron a falu végén.

Igazi cigány typos volt, olajbarna arc-bőr, hollófekeete hajjal s koromsötét szemekkel.

Kis korában minden szombaton végigjárta anyjával a kis falut, meszelőt árulgattak és koldultak. De mióta 15 éves elmúlt, nem megy többé a faluba, szegényli a koldulást. Órákig elbolyong künn a szabadban s vágyakozva nézi az arató lányok munkáját, lopva eltanulja dalaikat s este, ha kigyulnak a csillagok az égen, küll a kis füstös vityiló ajtajába s elénekelgeti sorba azokat. Ilyenkor lassankint kiszállingóznak a cigányok és elbágyolva hallgatják Drágának, a szép cigányleánynak énekét, mely néha oly fájó, bánatos.

Egy napon e szavakkal lép Drága apja elé:

— Dádé dolgozni megyek, az uraságnál voltam ma s felvett az arató lányok közé.

— Jól van Drága, csak sok pénzt hozz!

Drága nem tudott ellentállni vágyának,

hogy ő is hasznos ember legyen s egy napon meglátva az uraságot a mezőn, hozzá lépett s könyörögve kérte, adjon munkát neki. Az uraság megszánta a könyörgő cigány leányt s felvette az aratók közé.

Drága dolgozott három helyett, nem teljesedett be nála az a mondas, hogy: „a cigány lusta munkás.“ Pedig sokat kellett szenvednie. Az arató lányok folyton gonyolták, a legények inceskedtek vele. Csak Márton Pista kelt mindig védelmére, nem mintha mélyebb vonzalom fűzte volna a leányhoz, hisz neki már volt választottja, akit aratás után oltárhoz vezet, de mert jólelkű legény volt, aki szánta, hogy ok nélkül üldözik a leányt. De bármennyire üldözték is, ő nem szólt semmit, félrefordítva dacosan fejét, dolgozott tovább. Szombaton, a fizetés napján dobogó szívvel vitte haza heti keresményét, melynek felét átadta a dádénak, felét pedig eltette, hogy vehessen majd, ha elég összegyűlt magának piros szoknyát.

Azonban bármennyire visszavonult is volt Drága, az arató lányok gyűlölték őt. Különösen azóta, mióta észrevették, hogy a legények közül többen rajta felejtik tekintetüket a szép cigány leányon. Elhatározták, hogy elüldözik őt közülök. Ha jött Drága dolgozni, már messziről kiabáltak:

— Jön már a kőbor cigány leány.

Ilyenkor a leány erősen összeszorítá fehér fogsorát, de nem szólt vissza semmit, tudta, ha kikezd, ő húzza a rövidebbet, hisz ő egyedül van, s nincsen senkije, ki megvédje. Pedig neki még szüksége van pénzre, hisz nincs még annyi, hogy vehetne új szoknyát, a régi pedig már rongyos, kopott.

Egy napon az egyik aratóleánynak, midőn a munka befejezése után haza akartak menni, hiányzott a fejkendője. Rögtön Drágát kezdé gyanusítani s közlé gyanuját a többivel.

— Motozzuk meg, kiabáltak és odarohantak a cigányleányhoz.

— Drága add vissza a kendőt.

— Nálam nincs senki kendője.

— Nálad van te rongyos cigányleány, hisz a ti életetek ugysis lopásból áll.

Drága e vádra megfélekedve magáról, felébredt vad szenvedélyes természete s a vádoló leányra rohant, s már-már dulakodás lett a vége, midőn a legények észrevették s közéjük léptek.

— No mi az leányok?

— Ellopta a kendőt a rongyos s most még ő mer bántani — kiáltá a károsodott leány.

— Itt a kendőd szólt a legények egyike, én dugtam el tréfából, de most kérd meg Drágát, hogy ne haragudjon, amiért gyanusítottad őt.

ek szükségleteinek kielégítésére is értékesíthetők legyenek.

Ez lesz a kiállítás rendezőinek másik igazi jutalmuk, mi hogy valóban elkövetkezzék, leghőbb óhajtásunk nekünk is.

* * *

Népünnepély. F. hó 10-én, vasárnap d. u. 1/2 órára, a városház kis tanácstermében, Fernbach Károlyné, a háziipar-kiállítás rendezőségének elnöke, értekezletet hívott egybe, hogy a május 17-én tartandó népünnepély teendőit megbeszéljék. Jelen voltak: Fernbach Károlyné elnöke mellett Alföldy Gedeonné, dr. Bruck Árminné, dr. Csernyus Pálné, Eperjessy Béláné, Halász Gyuláné, dr. Németh Arthurné, Popp Györgyné, Preszly Istvánné, Rittinger Antalné, Scherer Rudolfné, Szabó Lászlóné, Sztrilich Zsigáné, Trischler Gyuláné, Vukicsévits Katinka, Wundszám Ida urhölgyek.

Elhatározta az értekezlet, hogy az Erzsébet-ligetben, a népünnep helyén, két korcsmárost és két cukrászt helyez el. Állít egy pezsgős sátor, melyben a pezsgő árusítását urhölgyek vállalják magukra. Külön konfetti-sátor lesz, ahonnan szép leányok raja viszi szét és árusítja a konfettit.

A sorsolás és a kisorsolandó tárgyak részére ugyancsak egy sátor állítanak s a sorsjegyek árusítását is hölgyek végzik. A sátrakat mind lombokkal díszítik. A zenét fuvózenekar és cigány fogja szolgáltatni. A rendezőség gondoskodik népmulatságról is: lesz póznamászás, zsákbanfutás, körhinta stb. Az Erzsébet-liget bejáratánál 5 pénztár lesz föllálítva. A népünnepély d. u. 3 órakor kezdődik. A tárgyak kisorsolása d. u. 6 órakor lesz. Egy sorsjegy ára 30 fillér, a nyermények értéke 2000 korona.

Bérletjegyek. A kiállításra három koronás bérletjegyek is kaphatók, melyeket máttól fogva a kiállítási irodában lehet váltani. E bérletjegyek a kiállítás egész tartamára érvényesek.

Kérelem. A háziipar-kiállítás vezetősége f. évi május hó 17-én, az Erzsébet-ligetben tárgysorsjátékkal egybekötött nagy népünnepélyt óhajt rendezni. A népünnepélyre a belépődíj 30 fillér lesz. Egy tárgysorsjegy árát is 30 fillérben állapította meg a rendezőség. A rendezőség ezután kéri fel a közönséget, hogy a tárgysorsjátékhoz adományokkal sziveskedjenek hozzájárulni. A sorsjátékot illető küldemények május hó 15-ig Tomcsányi Aladár közlő kiadóhoz (Zombor, vármegyeház) küldendők. A jótékony célra való tekintettel a legkisebb adomány is köszönettel fogadtatik és a hírlapokban nyugtázva lesz. — Elfogadtatnak élő állatok is, mint szamarak, kecskék, juhok, borjúk, csikók, különféle fajú tyukok, kacsák, libák, kutyák, fürjek, foglyok, kanárik, fülemülék gerlicék, galambok, nyulak; elfogadtatnak bármiféle csekély adományok, amely adományok ugyancsak május hó 15-ig irásbelileg Fernbach Károlyné ömeltőségéhez Zombor levélben jelentendők be és a felajánlott állatok ugyancsak Fernbach Károlyné ömeltősége házához Rákóczi-ut 19. szám alá a sorshuzás napján reggel 9 óráig beszalítandók. Eddig adományokat jeleztek: Sztrilich Zsigmond egy szamarat, Falcione Lajos egy yorkshierei malacot és egy fehér orpington kakast, Fernbach Károlyné egy emdeni gunárt, Fernbach Károly egy göbét, dr. Csernyus Pál egy kecskét, Fernbach Mártuska egy törpe kakast, Schlieszer Sándorné egy csipkegyűjteményt, Schön Adolf könyvkereskedő cég 10 darab japán kakast, 10 darab japán csirkét és 10 szájharmónikát, Pittermann Sándor levélpapír borítékkal, Ugyr Mihály egy cserép konyhakészlet, dr. Kossa Miklós egy drb 4 hónapos foxterrier kölyköt, Kekezevich Aranka és Piroška 1—1 fayance vázát, Szalay Zsigmond (Gádor) egy pár 6 hónapos belga nyulat, dr. Radványné Ruttkay Emma egy drb husverőt, 20 méter csipkét és Molnár Ferenc az „Ördög” című színművét, Bertolino Sándorné „Az Újság” albumát, Alföldy Tibor két fehér nyulat, Wamoscher Áronné egy bárányt, Ambrozovits Emilia egy gyümölcsös tálát és egy tortalapot, Alföldy Gedeonné zöld bársony asztalközépet (point-lace) munka, egy drb kinaezüst befőttes tálát, Gyurisits György és felesége egy gyermekjátékot (sörös hordó kocsi) és 2 drb szobrot, dr. Danninger Ádámné egy álló toalette tükröt és két drb nagyobb szobrot, Pocsakné Bunyi Berta 1 drb gyümölcsös tálát, 1 hamutartót, Sztankovits Györgyné egy darab majolika gyümölcskészlet és egy drb üvegesizma sörös-kriglit, 1 drb diszövetet, Mikó Mariska egy drb üveg aranyhaltartót, Hauke Imre a sorsjáték tárgyai beszerzésére 10 kor., Vojnits Ilonka egy szőlőmosót, Abelesz Zsófia 2

könyvet, Szabó Lászlóné fűszertartó készlet, 2 virágtartó, dr. Huber Józsefné 1 vizeskancsó 6 pohárral, Popp György 10 üveg bort, Popovits Aurélné 1 vizeskancsót, Falcione Blanka egy tálcakendőt, dr. Buják Józsefné 4 drb fayance falidiszt, dr. Bruck Árminné 6 üveg bort és 4 drb különféle fayance asztaldiszt, Eperjessy Béláné 1 drb gyümölcsös tálát és egy tortalapot, Wundszám Ida egy tortalapot és egy virágvázát, Kollár József könyvkereskedő 10 drb különféle tárgyat, Körmeny Gyuláné (Nemesmilitics) 1 drb zsák, 1 drb 8 személyes abroszt, 8 drb szalvéta, 3 drb törülköző, 3 drb pohárruha, 3 drb tányérruha, 3 drb konyharuha, 1 drb eselédabrosz, 1 drb eselédlepedő, 1 drb háziéernát, Sztipits Alföldy Mária egy vörös boros pohár alá való tálcát, Trischler Gyuláné egy fayance tála és egy szőlőmosót, dr. Buják Józsefné 4 drb falidiszt, Falcione Blanka tálcakendőt, dr. Bruck Árminné 6 üveg bort, Popp Györgyné 1 zsebkendőtartót és 1 gyümölcsös tálát, Szondy Mátyásné 1 vázát és 2 nyulat, dr. Mayer Nándor 2 purelit, Kockár Zsigmond 1 drb 1 éves bikát, dr. Csernyus Pálné 1 fűszertartó készletet, Pein Zsófia Derye 1 drb török kakas. A leányzakosztály ajándékeképpen Jovánovits Leona urleány útján a következő tárgyak érkeztek: Csihás Erzsike és Lussy 1 hollandi baba, 1 állvány, 1 nesseser, Vértesi Adrienne 2 szobor, 1 japán legyező, 1 hajó, 1 cseese-beese, Freund Elza 1 porcellán dísz tárgy, Kockár Adrienne 1 váza, Hajnal Ida 1 himzett asztalközép, Horvátovits Margit 2 szobor, 4 cseese-beese, Mayerovits Jolán 2 hamutálca, 2 váza, Mayer Riza 2 jux-tárgy, 1 szobor, Halász Magda 1 emlékkönyv, Szlavay Erzsike és Ilonka 1 szőlőmosó, 1 váza, Gehring Lenke és Mici 2 szobor, Ratkó Ilonka 1 doboz levélpapír, Jovánovits Leona 1 cukortartó, 2 virágtartó, 1 üvegtál, Kende mérnökne 1 cseese-beese, Pekánovits Mici 1 kép, Purmann Aranka 1 pár pávagalamb, Kaich Erzsike 1 fehér gerle, Pekánovits Katica virágváza kézi festés, Szondy Pista 25 drb szalfaladét ajándékozott. Az adományokért a kiállítás rendezősége ezután is köszönetet mond.

„Bezdáni szigetet ármentesítő s belviz-levezető társulat.”

A Bäcska utolsó számában a „Bezdáni szigetet ármentesítő társulat” küldöttségének a főispánnál tett fogadtatásáról közölt hírből a főispánnak a küldöttséghez intézett feltétlenül igen praktikus megjegyzése után hatá-

— Nem, nem soha.

Drága ökölbe szorított kézzel állt a beszélők között, szeme lángolt, szíve dobogott.

A legények közül Márton Pista odalépett hozzá.

— Jöjj Drága hadd el a veszekedőket. Ezzel megfogta a leány kezét. Drága ránézett a legényre, kinek szemei számalommal függtek rajta, arca elveszté vad kifejezését, s így követte a legényt, aki elkísérte a cigánysorig. Szó nélkül haladtak az uton, kéz a kézben. Midőn a cigánysorhoz értek, a leány elereszté a leány kezét. Drága pedig ránézett s csak annyit mondott halkán: „köszönöm.”

Másnap nem ment munkába és többet soha. Összegyűjtött pénzéből vett magának egy piros szoknyát s azt varrta. De könyei sokszor ráhullottak a piros kelmére. Ajka sem nyílt többé dalra, pedig sokszor ült a csillagos nyári éjszakában a kis vityiló előtt, fejét tenyerébe mélyesztve, míg szemei előtt Márton Pista szelid tekintete lebegett.

Amint készült Drága piros szoknyája, úgy hervadt ő maga. Fekete, tüzes szemei elvesztették fényüket. Hiába jöttek össze az öreg cigányasszonyok tanácskozássra, hogy

levegység ról a rontást, nem sikerült. Hiába főzött a cigányvajda felesége ezer féle fűvet, nem használt neki. Mióta belenezett Márton Pista szemébe, mióta az kezét a kezében tartá, azóta nem volt nyugta, fájt neki ott belül valami, amire a javasasszonyok nem találtak gyógyírt.

Egy szombat délután fejezte be Drága a piros szoknya varrását. Vasárnap aztán magára ölté. Fekete haját két fonatba fonta s elindult a kis faluba. Oly szép talán sohasem volt Drága, mint ezen a napon. Jól állt rajta a sokráncu szoknya, arcára tüzrózsákat csalt az izgatottság, hogy vajjon meglátja-e azt, aki után vágyódott lelke. Amerre ment, az emberek csodálkozva tekintettek utána. Végre a falu közepére ért, a kis kocsma elé, ahol táncoltak a párok, vigan szólt a tambura. Megállt az ablak előtt s felve nézett be, vajjon ott van-e Márton Pista. A tánc éppen véget ért, a legények párosával kiszállingóztak a kocsma elé, hol a szünetek alatt szoktak sétálgatni. Midőn meglátták a leányok, kiknek szívében már lecsillapodott a cigányleány iránt érzett gyűlölet, Drágát közrefogták:

— Nini, mily szép vagy ma, új szoknyát vettél? Utolsónak Márton Pista lépett ki a kocsmaiból, kezénél vezetve párját. Fejére tett kalapján rózsabokrétát viselt, olyant, mint a legények szoktak völegény

korokban. Midőn Drága meglátta a felbokrétázott kalapot, megértette jelentőségét, oda akart futni, hogy letépje a virágot, de le küzdé szenvedélyét, megfordult s futni kezdett a cigánysor felé. A leányok, legények nem tudták megérteni, mi üldözé el Drágát, azért bámulva tekintettek utána.

Vigság van a faluban. Ma vezette oltárhoz Márton Pista Sudár Borcsát. A kocsmaiban tartják a lakodalmat s ott járják a ropogós magyar csárdást. A kocsma ajtajában megtörve áll Drága s nézi a boldog menyasszonyt, amint vigan táncol most már esküdt urával, Márton Pistával. Szíve elszorult, könyei végigcsordulnak olajbarna arcán.

Ajtó nyílik, egy legény lép ki rajta.

— Nini, Drága, te is itt vagy? Jöjj be, majd megtáncoltatlak. Megfogta kezét s bevezette a táncolók közé. Boris, nézd, Drága is eljött megnézni a lakodalmadat, enged meg, hogy táncoljon egyet.

— Jól van Drága, táncolj, — szólt a menyasszony, s Drága táncolni kezdett a legénynyel, remekül járta a csárdást. Kézről kézre adták. Végre Márton Pista, a völegény vette át. Drága szíve úgy dobogott, azt hitte szét pattan.

A vad fájdalom, mi eddig dult szívé-

rozlam el magamat e sorok megírására. Azt hiszem nem követek el hivatalos adatokkal való visszaélést, ha a társulat belső ügyeit a 300,000 kor. államkölesön kérelmének a kérdésével a nyilvánosság elé viszem és a társulat helyzetét megismertetem.

A kérdés tárgya, ami a „Bácska“ olvasó közönségét érdekelheti — az, hogy Bezdán község határában egy 2958 kat. hold árteret képező birtokra az érdekeltség az illetékes minisztereknél 300 ezer korona államkölesön megadását kérte és miután kérelmére kedvezőtlen leiratot kapott, kérelmét megújította és annak kieszközlésére a vármegye főispánjának és alispánjának mint a társulat volt miniszteri biztosának támogatását kérte ki. A küldöttséget vasárnap, május 3-án fogadta a főispán, akinek feltűnt az, hogy miként lehet 2958 kat. hold ártereti birtokra 300,000 kor. hitelt venni fel, amiben az érdekeltségnek tulságos megterhelhetését látja; „hiszen önök megveszik a földjeiket ezzel a nagy összegű kölesönnel“ — mondta a főispán.

Ez a találó megjegyzés egy pillanat alatt eloszlatta a társulat kiküldötteiben az aggályt, örömmel győződött meg, hogy a főispán, aki maga is praktikus gazdász, a társulat helyzetét nem valami rózsás színben látja, mert első hallásra a főispánra is az hatott megdöbbenőleg, ami a társulatnak a tulajdonképeni baja.

A legnehezebb kérdése a társulatnak ugyanis az, hogy a felhalmozódott társulati munkálatok teljesítésével járó terheket miképpen rendezzi? — hogyan osztja be a 400.000 koronát meghaladó kiviteli munkálatok költségeit, hogy az érdekeltséget az évi kivetések elviselhető arányban ériék? s mivel ezeknek a kérdéseknek az elintézése összefüggésben áll a másfél év óta tartó nehéz pénzügyi viszonyokkal, nagyon természetes, hogy a még nehezebb kérdés: *a társulati hitel megszerzésének a módja lépett inkább előtérbe s teszi ma komplikáltabbá a társulat helyzetét.*

Nézetem szerint a vizitársulatoknál előforduló állami szubvencionálás szükségességét a társulat speciális körülményei indokolják. Ennek ismerete nélkül tájékozatlanul döntünk, mert ha elvül el is fogadjuk azt, hogy

ben, a mámorító öröm, mi most átjárta, hogy Pistával táncol hat, egészen elkábította. A tánc alatt Pista melléről leesett a piros rózsá, mit menyasszonya tűzött fel. Drága észrevette s egy fordulónál hirtelen lehajolt s felkapva a virágot, ügyesen kebelébe rejté. A tánc befejezte után Pista menyasszonyához sietett, kit éppen akkor vitt helyére egy másik legény.

Drága pedig kiosont az ajtón s futott hazáig, kezét keblére szorítva, hova a rózsát rejtette.

Éppen felbukkant a holdvilág az égen, midőn haza ért. A cigánysoron már nyugalom uralkodott. Drága leült kis vityilójuk ajtajába, kebeléből elővonta a virágot és szenvedélyesen csókolgató.

Egyszerre azonban szívéhez kap s erőtlennül hanyatlik a kis vityiló falához.

*

Éjfél felé kijött az öreg dáde megnezni, vajjon hol van oly soká a leány. Amint megpillantja, azt hiszi, elaludt. Költögetni kezdi, de hiába, Drága nem felel, Drága halott. Összesereglik az egész cigánysor s körül fogják a szép Drága holttestét, ki még most is göresösen szorítja kebléhez Márton Pista vőlegényi virágát.

a magyar közgazdaságnak a vizitársulatok feladata körében megoldott értékes munkájában az állam inkább az erkölcsi támogatást van hivatva megadni, nem zárkozhatik el az állam mégsem attól, hogy bizonyos adott esetekben a segélyforrásait megnyitja és a számszerűleg beigazolt tények előtt a kibontakozás megkönnyítéséhez akár közvetve, akár közvetlenül hozzájárul.

Az első kérdés ami előtérbe lép, egy árter mentesítése körül *a közérdek védelmének a kérdése.* A vízi társulatok ennek a feladatnak a teljesítésében feltétlenül a törvényes rendelkezés szabálya alatt állanak az árvédelem elleni küzdelem meg nem szünő szakadatlan teljesítésében. Ha ezt a feladatot a társulat jól oldja meg, ha van érzéke ehhez és az önérdék szolgálata mellett ennek fölé tudja helyezni a közérdek szolgálatát, úgy az a társulat feladatának magaslatán áll és az állam intenciójának teljes mértékben meg is fog felelni.

A bezdáni szigetet ármentesítő társulat tagadhatatlan ennek a feladatnak állt 1883. óta szolgálatában; első teendőit nem a belvizes szabályozás biztosítása, hanem a védelemnek a biztonsága képezte; *sajátságos! — mintegy kikapcsolta az árter gazdasági használatának a kérdését munkaköréből és míg az 1883-ban kiépült 64 km. védvonalát az 1897-iki vízmagasság szabvány szerű méretét megközelítő magasságra emelte és a védelmet az összes lakosság bevonásával, tehát a közérdek védelmének megfelelő alapon mindig kifogástalanul teljesítette, addig a védett terület belvizeinek eltávolítására úgy szólva semmitse tett.*

Ilyen volt a társulat helyzete 1908-ig — tehát kerek negyed századig. — Szinte érthetetlen ma előttünk, hogy miért alakult hát meg tulajdonképen a társulat ilyen egyoldalú, negatív szervezettel? árvédelmi célból? — ha így, akkor elvitázhatatlanul társadalmi érdem, mert a közérdek megvédése által erre a 25 évre eső nagy árvizekkel szemben sikerrel állotta ki a „vizpróbat“ s önjerejéből hozta meg az árvédelemmel járó költségeket.

Ámde ez az érdem jelentékeny áldozatába került az érdekeltségnek! mert a védvonal kiépítése után 1884-ben a 496 érdekeltség között megoszló 1600 kat. holdnyi területből a beiszapodást évről-évre nagyobb tért kötött le. Számokkal mutathatók ki azt a jelentékeny összeget, amit a társulat egyoldalú árvédelmi fentartásra fordított; de számokkal bizonyíthatóak be azt a rengeteg veszteséget is, amit az árter belvizeinek rendezetlensége, az eltűrt beiszapodás folytán a teljesen hasznavehetetlenné vált területek után egyesek szenvedtek.

Molnár Ferenc,
árm. társ. igazgatój

(Folytatjuk.)

A zombori nagygyűlés.

Az önálló magyar nemzeti bank felállítása érdekében a zombori és a bácskai függetlenségi és 48-as párt által Zomborban május hó 17-én d. e. 10 órakor a Szent-háromság-terén megtartandó nagygyűlés programja a következő:

1. Megnyitó beszéd. Tartja: Mérő Ignác a zombori függetlenségi és 48-as párt elnöke.
2. Előadói beszéd. Tartja: dr. Balogh Ernő országgyűlési képviselő.
3. A nagygyűlésen megjelenő országgyűlési képviselők beszédei.

4. Határozati javaslat. Előterjeszti Buday Gerő.

5. Bunyevác és szerb beszéd. Tartja: dr. Jovánovits József.

6. Német beszéd. Tartja: Prokópy Imre.

7. Zárszó.

A nagygyűlés után társas ebéd lesz. Egy teríték 3 korona. A társas ebédén résztvenni óhajtok sziveskedjenek a zombori függetlenségi és 48-as párt irodájában Erzsébet-körut 13. sz. a. (Függetlenségi kör) legkésőbb e hó 15. déli 12 óráig a társas ebéd jegyet megváltani. Ezen idő eltelte után jegyek nem lesznek kibocsájtva, és így a résztvenni óhajtok a saját érdekükben cselekszenek, ha a jegyeiket idejekorán megváltják.

A társas ebédre vonatkozólag külön avagy személyre szóló meghívókat a rendező párt intézősége nem bocsájt ki.

A nagygyűlést rendező zombori és Bács-Bodrog megyei függetlenségi és 48-as párt rendező bizottságától vett értesítés szerint a vidékről a társas ebédén való részvételre eddig is már számos jelentkezés érkezett be.

A társas ebédet kiszolgáló vendéglős oda nyilatkozott, hogy 1000 terítéket a legpedánsabb igényeket is kielégítő módon eszközölni képes. Ezekből tehát látható, hogy többek azon aggodalma, hogy sokan lesznek s így a társas ebéd nem fog sikerülni — elesik.

H i r e k.

Személyi hir. Szarvady Lajos, a szegedi keresk. és iparkamara elnöke és Perjéssy László, a kamara titkára a ma déli vonattal a háziipar kiállítás megnyitására városunkba érkeznek és már ma délután a kamara képviselőtében résztvesznek a kiállítási bíráló bizottság ülésén.

Arcképleleplezés. Latinovits Pál volt vármegyei főispán arcképeinek ünnepies leleplezése a vármegye május havi közgyűlésén lesz. Az ünnepi beszédet Eördög Elemér megyebizottsági tag mondja.

Patriárka választás. Ma, május 12-én ül össze Karlócán a szerb egyházi kongresszusi választmány a legközelebbi kongresszus napirendjének megállapítása végett. E kongresszuson választják meg az új patriárkát. Bogdanovics Lucian püspök, ideiglenes egyházkormányzó a jelölt. A kongresszus királyi biztosául a szerb radikális függetlenségek Batthyány Tivadar grófot emlegetik.

Iskolalátogatás. Péter János fővárosi II. ker. felső kereskedelmi isk. igazgató az ipar- és kereskedelmi oktatási tanács kiküldöttjeként a múlt héten hivatalosan meglátogatta az újvidéki felső keresk. iskolát, hogy a tanítás menetét megvizsgálja és első sorban a földrajz tanításának eredményéről meggyőződjen. A hivatalos kiküldött a tapasztaltak felett teljes elismerését fejezte ki.

A visszautasított meghívás. A P. N.-nak írják Jánoshalmáról: Lázár Pál országgyűlési képviselő levelet irt a jánoshalmi függetlenségi körnek, melyben meghívta az e hónap 17-én Zomborban tartandó nagygyűlésre, ahol az önálló bank dolgában foglalnak állást. A függetlenségi kör értekezletet tartott, melyen elhatározta, hogy a népgyűlésen nem vesz részt, mert a függetlenségi pártban nem bízik s az egész mozgalmat nem tekintik komolynak.

Irodalmi kitüntetés. Az Igazság Könyvtára c. vállalat a legkiválóbb külföldi jogi munkákat közli magyar kiadásban. Az Alliance Scientifique Universelle című párisi tudományos társaság, ezen vállalat szerkesztőjét, Pataj Sándor ismert publicistáinkat, ezen érdemei elismerésül a társaság magyarországi delegátusává választotta. Ugyanez a társaság választotta néhány hónap előtt Apponyi Albertet tiszteletbeli tagjává, az Athenben tartott kongresszuson.

A Bácsmezei Agrár Takarékpénztár gyásza. Megint egy derék munkás életnek világa lobbant el. Raffay Ferenc, az agrár takarékpénztár cégvezető vezértitkára, ki fiatalon, de öreg tudással és teljes odaadással az intézetnek szentelte életét s szeretetreméltó egyéniségével mindenkit megnyert, akivel hivatalosan és hivatalon kívül érintkezett, folyó hó 10-én hosszúságos szenvedés után elhunyt Budapesten. Földi maradványait hozzátartozói hazaszállították és ma délután 5 órakor helyezik el örök nyugalomra a szent Rókus temető kápolnájából.

Az Agrár-takarékpénztár a következő gyászjelentést adta ki: A Bácsmezei agrár-takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága és tisztikara mély megilletődéssel jelenti, hogy Raffay Ferenc cégvezető-vezértitkár ur folyó évi május hó 10-én Budapesten elhunyt. A megboldogult intézetünknek szentelte értékes tevékenységét annak alapítása óta, avval az odaadással és tudással, mely nevét tiszteltté, egyéniségét vonzóvá tette. Benne intézetünk hűséges munkatársát, kartársait pedig igaz jóakarójukat veszítették. Derék munkás életnek vetett véget oly nagyon korán a halál. Temetése folyó évi május hó 12-én délután 5 órakor a szent Rókus temető kápolnájából fog végbemenni. Zombor, 1908. évi május hó 11-én. Emlékét hiven fogjuk megőrizni!

A család a következő gyászjelentést adta ki: Raffay Ferencné szül. Nagy Juliska, mint az elhunyt neje, úgy a maga, valamint az alulírottak és az összes rokonok nevében is fájdalomtól tört szívvel tudatja, hogy szeretett jó férje Raffay Ferenc a bácsmezei Agrár Takarékpénztár vezértitkára folyó hó 10-én reggeli fél nyolc órakor életének 33-ik, boldog házasságának 4-ik évében hosszúságos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után Budapesten az Urban csendesen elhunyt. A megboldogult földi maradványait Zomborba szállítatván, folyó hó 12-én délután 5 órakor fognak a szent Rókus temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise-áldozat az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 13-án, délelőtt 9 órakor fog a karmelita-rend templomában a Mindenhatóknak bemutatni. Budapest, 1908. május hó 10-én. Áldás és béke poraira! Raffay János és neje Apezy Jusztin, szülői. Raffay Sándor és neje Körösi Erzsébet, Zsámboky Margitka és öz. Kiss Józsefné szül. Nagy Lidia, mint testvérei és sógornői. Öz. Nagy Józsefné szül. Szép Mária, anyósa. Öz. Tóth Pálné szül. Tukacs Teréz, öz. Dobó Lukácsné szül. Tukacs Verona, Böresök Andrásné szül. Raffay Rózsa és férje, Müller Sándorné szül. Raffay Mária férjével, Tukacs György és neje, Tukacs János és neje, Tukacs Fábrián és neje, mint nagybátyjai és nagynénjei

Bucsubankett. Kula és a kulai járás intelligens közönsége f. hó 9-én fehér asztalnál bucsuzott el Sztrilich Béla főszolgabírótól, kit tudvalevőleg a vármegye törvényhatósági bizottsága a zentai járásba helyezte át. A banketten, melyet a Hockstok-féle vendéglőben rendeztek a tiszteletére, mintegy 200-an vettek részt. Elsőnek Bobereits Milán g. kel. lelkész, másodiknak Wagner György ujjverbázi községi jegyző, harmadiknak Berkovits Rezső selyemszalaggyáros mondott a távozó főszolgabíróra felköszöntőt, ki meghatottan mondott érettük köszönetet. A felköszöntők során dr. Ott Ferenc kulai ügyvéd Fernbach Károly főispánt is elvette.

A választók figyelmébe. Zombor város képviselőválasztóinak az 1909. évre érvényesül birandó ideiglenes névjegyzéke kihagyatván, az a kihagyottak névjegyzékével együtt a városháza tanácstermében f. évi május 5-től május 25-éig terjedő 20 napi időtartamra közszemlére tettett. A névjegyzék ellen emelendő felszólamlások május hó 15-éig a városi tanácsnál a központi választmányhoz címezve benyújthatók.

Esküvő. Mix Ferenc budapesti postatávírótiszt e hó 9-én vezette oltárhoz Pekló Jakab újvidéki építész leányát, Etelka k. a. t.

Intézet bemutatás. A zombori katolikus legényegyesület folyó hó 10-én délelőtt 11 órakor tartotta új székházában első választmányi ülését s ez alkalommal bemutatta az intézetet a nagy közönségnek is. A jelenvoltakat valóságos meglepte a legények otthonának modern kényelmű berendezése. A szobák négy-négy és hat-hat legény számára nyújtanak hajlékot. Minden szobában asztal, szék, minden egyes lakó részére külön ágy és ruhaszekrény, villamos világítás és falba illesztett közös mosdó medence vízvezetékkel. Husz fillérért fürdőt is vehetnek. Az olvasó- és játéktérben 11-ig olvashatnak és szórakozhatnak. Az előadás mesés olcsó.

Magyar név. Kiskoru Sterba Béla péterrévei lakos „Csösz“-re, Heisler Miksa újvidéki illetőségű budapesti lakos „Havas“-ra, Rotstein Izidor bacsöldvári lakos, valamint Sándor nevű kiskoru gyermeke „Rostás“-ra, Limburger Antal bezdáni lakos „Váradi“-ra, Haubrich Frigyes máv. vonatfékező, szabadkai lakos, valamint Anna nevű kiskoru gyermeke „Havas“-ra változtatták családi nevüket.

Uj kaszinó. A belügyminiszter a zsabylai kaszinó egyesület alapszabályait jóváhagyta.

Elfogott orgyilkos. Megemlékeztünk lapunkban arról az orgyilkoságról, amely pár hét előtt Csurogon történt. Ugyanis Mándits Milos, kit a csendőrök kiesapongásaiért sűrűn előállítottak, boszút forralt a szigorral eljáró Bognár szakaszvezető ellen, akit meg akart ölni és ezert március 20-án a csendőrlaktanya körül lesbe állt. Véletlenül Albrecht József csendőrtizedes jött ki a lakásból, akit Mándits Bognárnak nézvéen, három lövéssel megsebezett. A gyilkos erre elbujdosott s bár a fél vármegye csendőrei üldözték, nem találtak rá. Az elmenekült gyilkos erre fölesáptott haramiának és úgy élt, mint a rablómesék hősei. Társakat is szerzett hasonló elemekből. Mult héten Mándits két társával a csurogi rétben termett, ahol többen látták. Éjjelre egy szállási gazdához állították be, akitől két legjobb lovát és kocsiját követelték. Mikor ez vonakodott, revolvért fogtak rá és így kényszerítették, hogy befogjon. A gazda — nehogy elveszzen a fogata — szintén a kocsihoz ült, mire vágatva hajtattak el a sötét éjbe. Nem messze haladtak, mikor a terükre volt gazdát fejbe verték és ledobták a kocsirol. Ott találták meg az összevert embert, aki elmondta, hogy Mándits és társai Szlavóniába iparkodtak. A fiók haramiák keresésére akkor mozgósították az egész Délvidék csendőrségét és határőrségét. De Mánditsék ekkor már átjutottak a határon Szerbiába. Amde itt nem sokáig üzhették kisdud játékaikat, mert a szerbiai rendőrség elesípte a gyilkost Vranjevo nevű szerbiai községben, ahol az eladott lovak és kocsij árán mulatott, de igazolni nem tudta magát. Elfogatása után értesítették a zsabylai főbíró, mire Nikovitz zsabylai járási rendőrfelügyelő leutazott a helyszínre és megállapította Mándits személyazonosságát. Az orgyilkos még Szerbiában van fogva, de a hatóság megindította a kiadása iránti eljárást, amikor is a haramia növendéket haza hozzák.

Lefejezte a vonat. Rémgregénybe illő szerencsétlenség történt szerdán reggel a Zenta felé vivő vasúti vonalon, Adorján és Magyarkanizsa állomások között. Az Adorjánról 7 óra 20 perckor elindult vegyesvonat elgázolta Sós Ferenc pályafelügyelőt, aki hajtányon ment a vonat előtt és nem vette észre a vonat közeledését. A gőzmozdony levágta a boldogtalan ember fejét és a fejletlen törzset ezer meter távolságban magával vitte. A szabadkai ügyesség megindította a nyomozást annak kiderítése végett, hogy kit terhel a szerencsétlenség miatt felelősség.

Kettős házasság. Bényei Forene bajai lakos kettős házasság büntetnének gyanuja alatt áll. Első felesége, kit faképnél hagyott, följelentést tett ellene, hogy 1903. évben Sükösdön újból házasságot kötött. Az eljárás Bényei ellen folyamatban van.

A Tisza halottja. Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a Tiszából Magyarkanizsa mellett egy foszlásnak indult női holttestet fogtak ki a halászok. A nyomozás megállapította, hogy a holttest azonos Hajós Etel szegedi leánnyal. A fiatal leány még a mult év november 22-én tűnt el szülői házából. A kétségbeesett apa, Hajós János szatócs, kerestette a leányt mindenütt, de nem tudott felőle senki felvilágosítást adni. Távozása előtt sokszor emlegette a leány, hogy nagyon szeretne meghalni. Barátnői közül is ketten öngyilkosok lettek, ami igen mély benyomást gyakorolt gyenge idegzetére. Akkoriban azt mondta anyjának, hogy szívesen öngyilkos lenne, ha tudná, hogy oly sok nép jönne el a temetésére, mint a barátnői végtisztességére. A halál gondolata kirozta azután mindig, míg csak egy napon eltűnt hazulról. Kiment a Tisza partjára és beleugrott a hullámokba. Nem látta meg senki. A mult héten megtalálták holttestét a Tiszában, ahol egész télen pihent a boldogtalan leány.

Drága áldomás. Jó napja volt a mult héten Pertics Jakab kelebíai kisszállási gazdának. Hónapok óta keresett 200 korona kölcsönt, hogy kis, két láncos gazdasághoz berendezkedhessék, de a rossz pénzügyi viszonyok folytán mindenütt elutasították. Végre nagynehezen emberére talált, megkapta a 200 koronát. Volt is öröm a háznál, az áldomás még késő este is tartott s Perticsnek olyan jó kedve kerekedett, hogy minden korcsmáros ismerősét felkereste. Egyik korcsmában rossz társaságba keveredett s a szemfüles cimborák azonnal észrevették, hogy jó zsákmány kínálkozik. Elesáltak egy nyilvános házba, hol egészen berugattak s mikor a házat elhagyták, az utcán erőszakkal elvették a 200 koronából megmaradt összeget. Pertics a kijózanodás után kalandját bejelentette a szabadkai rendőrségnél s az egyik tettes már ki is van nyomozva Szücs István rovott multu egyén személyében. A másik cimborának is nyomában van a rendőrség. Szücsöt letartóztatták.

Idegen ajku iskolások jutalomkönyve. A magyar közművelődési egyesületek, sok évi megfigyeléseik után, arra a tapasztalatra jutottak, hogy az eddig szokásos „jutalomkönyvek“ helyett szivesebben fogadják és olvassák a gyermeklapokat, amelyek, hetenkint vagy kéthetenként megismétlődő jutalmazásul, a kultúregyletek számukra előfizetnek. A kir. tanfelügyelő és a tanító is szinte elismerik ezeknek a jutalom-gyermeklapoknak a magyar nyelv terjesztése szempontjából való nagy jelentőségét és kiváló fontosságát. A gyermekek meleg érdeklődéssel és szeretettel olvassák s türelmetlenül várják azt a napot, mely meghozza nekik a várva-várt képes magyar ujságot. A gyermeklap legtöbb helyen a fél falut bejárja, mindenütt nyomot hagyva az olvasók szívében-lelkében. A F. M. K. E. kezdésére most a magyarországi közművelődési egyesületek, nevezetesen: a F. M. K. E., az Országos Magyar Szövetség, a D. K. E., az Országos Magyar Iskola-Egyesület, a D. M. K. E., a Pozsonyi Magyar Közművelődési Egyesület, az Eperjesi Széchenyi-Kör, a borsod-miskolci, vendvidéki, újpesti, verseci, beregvármegyei, sárosvármegyei, somogyvármegyei, a felsőnágrádvármegyei, a zemplénavármegyei és a gömörkishontvármegyei közművelődési egyesületek, a Kör-möcbányai Magyar Egyesület, az Országos Nemzeti Szövetség, a Nagypénteki Református Társaság, a Hazafias Olvasmányokat Terjesztő Egyesület, a Budapesti Népoktatási Kör és a Budapesti Könyvtár-Egyesület együttes fölterjesztést intéztek Wekerle Sándor dr. miniszterelnök, Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatási, Andrássy Gyula gróf belügyi és Darányi Ignác dr. földművelésügyi miniszterekhez, hogy Pósa Lajos Én Ujságom című gyermeklapját, tárcáik terhére, az ország összes nemzetiségi vidékein és nyelvhatárain főnálló iskolák legjobb idegenajku gyermekei számára fizessék elő.

A titeli barlanglakók. Titelről, a barlanglakó munkások gyermekei közül eddig csak tizenöt érkezett a szegedi gyermekmenhelybe. A munkások még mindig gondolkodnak azon, hogy megváljanak-e gyermekeiktől. Érdekes, hogy egy sajkásházi 10 éves fiu, akinek anyja meghalt, apja pedig Amerikában van, önként jelentkezett a menhelybe való föl vételre. Egy titeli gazdag szerb ember tizezer koronát érő házat és két hold földjét átengedte gyermekvédelmi célokra. Az alapítványt akként szándékoznak felhasználni, hogy a házból napközi otthont létesítsenek, az abban elhelyezendő gyermekekből pedig hajómunkásokat nevelnek. — Egyébként a titeli fejlemények minden jót ígérnek.

Országos jubileumi zarándoklat Lourdesbe augusztus hó 8-án indul Nagyboldogasszony ünnepére dr. Városvy Gyula kalocsai érsek öngyméltósága védnöksége alatt. A zarándoklat lelkivezetését egy több tagból álló papi rendezőbizottság látja el. Utirány: Budapest—Wien—Salzburg—Innsbruck—Mária Einsiedeln—Genf—Lyon—Parray le Monial—Cette—Lourdes—Lyon—Bern—Innsbruck—Wien—Budapest. — Árak: I. oszt. 460 kor., II. oszt. 320 kor., III. oszt. 210 kor. Programokkal és felvilágosítással szívesen szolgál Fehér Ferenc plébános Ebed (Esztergom m.), Domonkos István plébános Nyul (Győr m.), Benyács István plébános Csaca (Trencsén m.), Hegedűs Lénárd plébános Bajmok (Bács u.). 4-2

Apróságok.

— „Szabad kérdeznem, nagysád: van-e még szabad tánca?”

„Már csak egyetlen egy van, azt szívesen rendelkezésére bocsátom, de megjegyzem, hogy azt magam se nagyon ajánlom önnek.”

„Miért nem?”

„Mert azt már nem várom meg.”

Akkor lesz csak jó.

— Mamácska, bocsáss engem is azokhoz a fiukhoz cigánykerekeket hányni.

— Jaj, kislányoknak az nem illik.

— No jó, megvárom hát, míg nagy lesznek.

Kelepcében.

— Vevő (kinek külseje nem sokat ígér): Kérek egy ezüstórát részletfizetésre!

— Ó r a s: Sajnálom, de részletfizetésre nem szolgálhatok, mert egy ezüstórának az ára oly csekélység, hogy részleteivel nem érdemes bajlódni.

— V e v ő: Akkor hát kérek részletfizetésre egy aranyórát.

A megboszult férj.

— No, megboszultam magamat férjemen.

— Miért?

— Mert nem vitt el a bálba.

— S hogyan boszultad meg magad?

— Meghívtam mamát az ünnepekre.

Jól megy már.

— Nos, Józsi cimbora, hát mennyire haladtál már a három lépéses keringővel? Tudod-e már táncolni?

— Oh, már egészen jól megy, csak a táncosnőm van mindig utamban.

Egyszerű.

— Mondd, mit tegyek, hogy az a lány kosarat ne adjon?

— Ne kérd meg!

A legrégibb és a legjobban értesült magyar ujság az

EGYETÉRTÉS

A társadalom minden körében egyformán kedvelik. A magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy hóra 2.40 K.
Főszerkesztő: **Dr. Pap Zoltán.**
Szépirodalmi főmunkatárs: **Eötvös Károly.**
Kérjen mutatványszámot.

Nagy elterjedtsége folytán hirdetésével minden iparos és kereskedő az Egyetértésben biztos eredményt ér el. Minden cikk hirdetése alkalmas, mert olvasóközönsége vegyes.

Kérjen hirdetési prospectust.

50-16

„Blickensderfer“ **írógép,**
eredeti amerikai

azonnal látható írással.

Tiszta acél-szerkezet. Gyönyörű szép írással. Az írógépek legolcsóbbja.

Á r a:
teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellékek a legolcsóbb árakban szállítatnak

Amerikai íródeszták mintatelepe.

Tessék prospectust kérni!

Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képviselet Bács-Bodrog megye részére

Teltsch Gáspár,
műszer- és látsszerész Zomborban.

Téglaeladás.

100,000, azaz egyszáz ezer kitűnő minőségű tábori kemencében égetett salétrommentes téglá beszerzési áron azonnal eladó. A téglák közvetlenül a kanális mentén fekszenek s legelőnyösebben vizen szállíthatók. Bővebb felvilágosítással szolgál **dr. HIRMAN FERENC ügyvéd ZOMBORBAN** (Bercsényi-ut 6.) 121-3-2

Eladó házak.

A Felsőváros Zöldfa-utca 9. és 11. házzsáma alatt, egymás mellett fekvő két ház egyenként is eladó. Bővebb értesítés szereshető ugyanott, vagy **GRÁFF VINCE** asztalosnál (Vitéz-utca 22. sz.) 3-3

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek, valamint régi vengéimnek becses tudomására hozni, hogy **Ujvidéken az Andrássy-utca 7. szám** alatt levő házat és a benne 00 évtizedek óta fennálló 00

„Fehér hajó“ szállodát

megvettem és azt teljesen átalakítva, a modern igényeknek megfelelően bocsátom a m. t. közönség rendelkezésére.

Kényelmes szobák.
Figyelmes kiszolgálás.
Mérsékelt árak.
Feltétlen tisztaság.
A város központján.
Izléses italok.

Valódi pilseni sör.

20-7 Tisztelettel
ZURKOVICS GYÖRGY,
szállodás.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hercegovits Kamenkó végrehajtást szenvedett elleni 54 korona 85 fillér tőkekövetelés és járuléka, továbbá Vlaskalits István és neje szül. Szevkits Jóna esatlakozó végrehajthatóknak 268 korona 78 fillér tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és kir. járásbíróság területén levő, Oszivác község határában fekvő, az ósziváci 2254. számú be-tétben A. I. 1. sor, 4249/2 hr. 800 ölnyi egész szőlőre, az 1881. évi LX. t. c. 156. §. a) pontja alapján 408 korona, az A. II. 1-3. sor. 4247., 4248., 4249/1. hr. 138, 75, 586 ölnyi terjedelmű egész szőlőre szintén az 1881. évi LX. t. c. 156 § a) pontja alapján 336 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi június hó 12-ik (tizenkettedik) napján délelőtt 10 (tíz) órakor Oszivác község házában megtartandó nyilvános árve-résen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átvezeltetni.

Zomborban, 1908. évi március hó 16-án.
A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.
Radány,
kir. törvényszéki bíró.

KOSARAS

5-6 lóerejű, alig használt

PUCH-MOTOR

olcsón eladó. — Cim a szer-
kesztőségben.

Csapos kerestetik.

Keresek egy tisztességes és szorgalmas nős csapost, ki kaucióképes. Az állás azonnal elfoglalható. — Bővebb felvilágosítás nyerhető:

Linder György

3-1 vendéglősnél Gomboson.

342. sz. kig. 908. □

Pályázat mérnöki munkára.

Nemesmilitics község utcáinak és tereinek szabályozásával kapcsolatos mérnöki munkálatok elkészítése céljából felhívtnak a vállalkozni óhajtó mérnök urak, hogy ajánlataikat Nemesmilitics község jegyzőjénél **folyo évi június hó 15-ikéig** nyujtsák be.

Nemesmilitics, 1908. május 8.

Waisa György,
jegyző.

2-1

! Értesítés. !

Értesitem a n. é. közönséget, hogy **május hó elejétől** kezdve a „**HUNGÁRIA GŐZFÜRDŐ**“-ben

„VIZGYÓGY“- kezelési műveleteket

vezetünk be; u. m.: **félfürdő, lepedőledörzsölés és leöntések** (gúzok). 122-3-3

Dr. Páter Kneip- és dr. Winternitz-féle előírások szerint.

Mint okl. vizgyógykezelő, vagyok bátor a n. é. közönség figyelmét felhívni a nyári hónapokban ezen **üdítő és izomerősítő fürdők**re, melyet kellő szakértelemmel végzek, mit **Pesten a HERZL-féle vizgyógyszanatóriumban, valamint Wöriszhofenban PÁTER KNEIP** vezetése alatt sajátítottam el.

Jegyek — 30 drb egyszerre váltva — 18 K. Egyenként váltva 1 K. Kezelési díj minden műveletnél 40 filler.

A nagyérdemű közönség b. partfogását teljes tisztelettel kérve

Sárközy S. Béla,

okl. fürdőmester és vizgyógykezelő.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGLALNI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

Bittermann Nándor és Fia

☒☒ kő- és könyvnyomdája ☒☒

ZOMBORBAN,

☒☒ a vármegye palotájában. ☒☒

Megrendelések a legrövidebb idő alatt szállítanak. o

*

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

*

Könyvkötői munkák elfogadtanak és a kiállítási áron szállítanak. ==

*

☒☒ Községi nyomtatványokból ☒☒

☒☒ nagy raktár. ☒☒

*

60-31

Telefonszám: 18.

Házeladás.

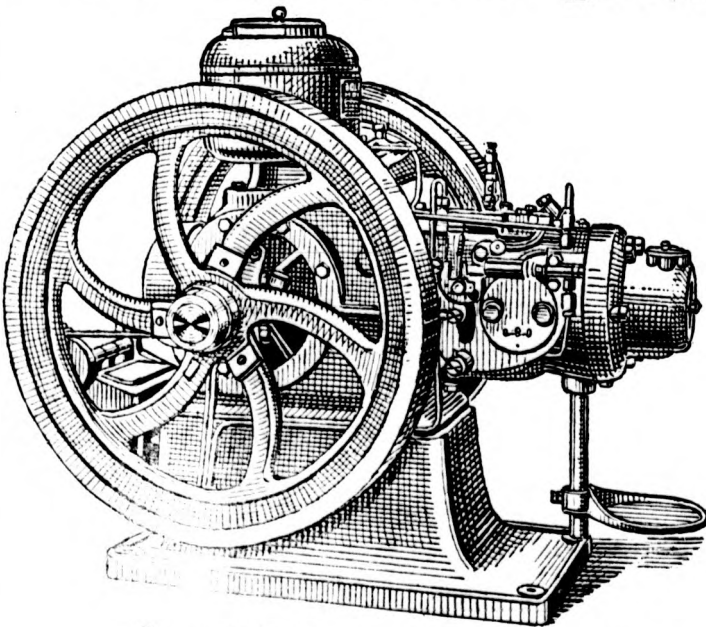
Thököly-ut (Apatini-ut) 25. számú ház szabadkézből eladó. Bővebbet a házban. Van benne 7 szoba, 2 konyha, éléskamra, pince, istálló, kocsiszin, baromfiudvar, szőlővel és gyümölcsfával beültetett 600 □-öles kert. 6-4

Egy jó karban levő **zongora** és egy **szalonlámpa** eladó Zombor Basa-
= utca 14. sz. a. = 3-1

Eredeti svéd gyártmányu

BOLINDERS NYERSOLAJMOTOROK és LOKOMOBILOK.
.: **LEGOLCSÓBB ÜZEM MÁR KIS MOTOROKNÁL IS .:**

Költség 12 Bp. motornál évi 3000 munkaóra:

Bolinders nyersolajmotornál nyersolajra ca. 1260 K. Benzinmotornál adómentes benzinre ca. 2500 K. Gőzgépnél szénre és fűtőre ca. 3000 K. Tehát a Bolinders motor ára teljesen kifizetődik az elért megtakarításban. ca. 4 1/2 év alatt benzinmotorral szemben. ca. 3 1/2 év alatt gőzgéppel szemben. Pénzügyőri ellenőrzés nincsen. Kezeléshez nem kell gépész. Könnyen kicserélhető alkatrészek. Gyors üzembehelyezés. Robbanás nyersolajnál kizárva. Csekély hűtővízfogyasztás. Önműködő központi kenés.

Legjobb hajtóerő bármely üzemhez.

Nyersolaj lokomobilokat cséplőgépekkel is szállítunk.

Referenciákkal, szakszerű felvilágosításokkal, ismertető prospektusokkal s ajánlatokkal díjmentesen szolgálunk.

SCHVARCZ JÓSZEF és TÁRSA,

gépraktár és műszaki iroda. — Motor osztály.

BUDAPEST, Váci-körut 26.

Táviratcim: **USZÓ Budapest.**

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.